

- دوشنبه ۱۷ دی ۱۴۰۳**
- سال هفدهم ■ شماره ۳۰۳۶**

سپهرغرب، گروه کشاورزی – طاهره ترابی‌مهوش: در گفت‌وگو با باغداران پسته ملایر مشخص شد؛ بنا به دیربازده بودن این محصول نگاه حمایتی از جهاد کشاورزی می‌بایست بر این باغ‌ها حکمفرما باشد.

در شرایطی که خشک‌سالی در اقصی‌نقاط کشور ریشه دوانده و زمین‌های کشاورزی دیگر آبی به خود نمی‌بینند تا روزهای پربرونق گذشته را زنده کنند، روی آوردن به کشت گونه‌های کم‌آب‌بر می‌تواند راهکاری برای نجات کشاورزی باشد. محصولاتِ چون پسته، زعفران و گیاهان دارویی به‌دلیل نیاز به آب کم و درآمد بسیاری که از آن به‌دست می‌آید، می‌توانند جایگزین مناسبی برای انواع محصولات کشاورزی باشند.

بنابراین جایگزینی کشت محصولات با نیاز آبی پایین با محصولات پرآب، از سیاست‌ها و برنامه‌های مهمی است که در راستای مدیریت مصرف آب در بخش کشاورزی دنبال می‌شود. در این میان پسته ازجمله گیاهانی است که علاوه بر مقاومت بالا در برابر خشکی، به لحاظ اقتصادی نیز برای بهره‌برداران بسیار سودآور بوده و در جایگزینی کشت محصولات پرآب مورد توجه قرار گرفته است.

در این بین استان همدان طی سال‌های اخیر باوجود قرار گرفتن در بین استان‌های کوهستانی با میزان بارندگی کمتر از ۲۵۰ میلی‌متر در سال مواجه بوده و این امر در کنار برداشت غیرمجاز آب از منابع آبی زیرزمینی شرایط دشت‌های استان را به بحرانی‌ترین شکل رسانده، بنابراین جایگزینی کشت درخت پسته با محصولات پرآب‌بری همچون هندوانه و چغندر که سالانه سطح وسیعی از مزارع، زیر کشت این محصول می‌رود، علاوه بر ارزش افزوده بالا و ارزآوری برای استان و کشور سبب کاهش تلفات آبی نیز خواهد شد.

بنابراین طبق آخرین خبرهای منتشرشده از سال ۹۳ تا کنون چیزی حدود ۳۶۵ هکتار از اراضی استان به باغ‌های پسته تبدیل شده‌اند که سهم شهرستان ملایر و نهاوند در این بین از سایر

شهرستان‌ها در این حوزه مشهودتر است، پس در این شماره از روزنامه سپهرغرب برآن شدیم تا در گفت‌وگو با دوتن از پسته‌کاران ملایر به آخرین وضعیت کشت این محصول بپردازیم که در ادامه می‌خوانید:

کشاورز پسته‌کار اهل روستای دهنو عبدالملکی با بیان اینکه بالغ بر یک هکتار و چهار جریب از اراضی خود را از ۶ سال پیش به توصیه جهاد کشاورزی به باغ پسته تبدیل کرده است، گفت: سال دوم کشت بود که با خرید نهال از استان کرمان اقدام به پیوند کردیم. شیروده خزایی با تأکید بر اینکه خوشبختانه سال جاری شاهد به بار نشستن تعدادی از نهال‌ها بودیم عنوان کرد: پیش‌تر این اراضی به کشت گشنیز، گندم و چغندر اختصاص داشت اما در پی چالش کم‌آبی برآن شدیم تا در راستای مدیریت آب این محصول را کشت کنیم.

وی با ابراز اینکه در سال نخست کشت آن محصول ۹۰۰ نهال یارانه‌دار ازسوی جهاد کشاورزی به ما واگذار شد تشریح کرد: متأسفانه پس از آن در این زمینه دیگر حمایت مالی نشدیم. این پسته‌کار ملایری با اشاره به اینکه پسته دیربازده است و پس از ۱۰ سال می‌توان درخصوص اینکه محصول برداشتی توجیه اقتصادی داشته یا خیر صحبت کرد، گفت: سال گذشته برای نخستین‌بار محصول محدودی برداشت کردیم اما سال جاری حجم برداشت به ۲۰۰ کیلو رسید که عمده آن را به‌صورت تعارف در بین خویشاوندان و اطرافیان توزیع کردیم. خزایی با اشاره به گونه پسته کشت‌شده در باغ خود، گفت: احمدآقایی و اکبری را با مشورت با کارشناسان و بازدید از باغ‌های کرمان و رفسنجان انتخاب کردم.

وی با ابراز اینکه خوشبختانه کلاس ترویج جهاد کشاورزی درخصوص این محصول دایر بوده اما بنده شخصاً به این کار بسنده نکرده و با حضور در استان‌های سرآمد این محصول نسبت به گفت‌وگو با کارشناس و کشاورزان پرداخته و از آن‌ها مشورت می‌گیرم، عنوان کرد: خوشبختانه

این محصول کم‌آب‌بر جایگزین خوبی برای محصولات پرآب‌بر است.

این کشاورز فعال با بیان اینکه در استان‌های کم‌آب همچون کرمان با توجه به منابع آب در دسترس، این محصول ماهی یک بار آبیاری می‌شود گفت: خوشبختانه با فراهم بودن منابع آب بیشتر در همدان امکان آبیاری بیشتر در استان ما فراهم است بنابراین نهالستان‌های همدان با قوت بیشتری پا می‌گیرند.

خرزایی عدم دسترسی به کود و سم مناسب را از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی باغداران این محصول اعلام کرد و افزود: متأسفانه جهاد کشاورزی نیز پاسخ درخوری در این زمینه ارائه نمی‌دهد و تنها برخی سموم را معرفی می‌کند که با توجه به بی‌کیفیت بودن سموم موجود در بازار، گاهی تا چند بار باید سم‌پاشی انجام شود تا نتیجه لازم را شاهد باشیم.

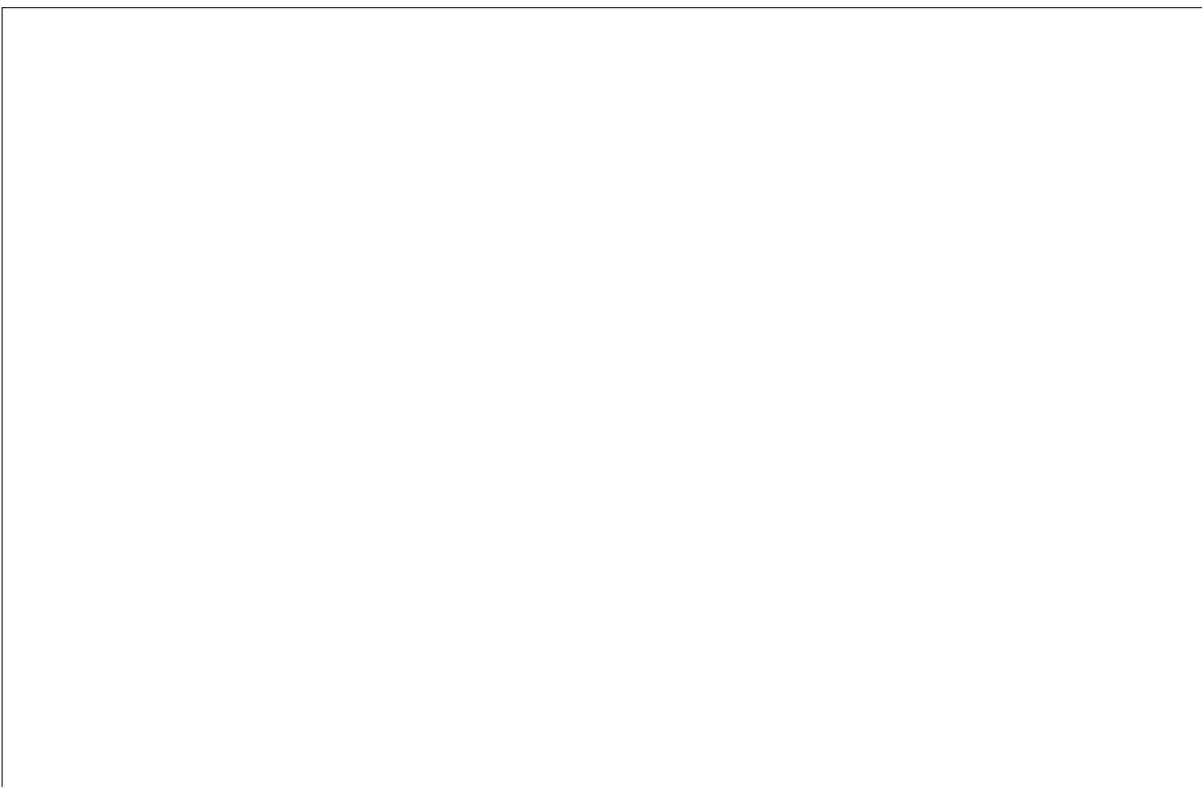
دیگر باغدار اهل روستای افسریه بخش جوکار ملایر نیز با بیان اینکه حدود دو و نیم هکتار از اراضی خود را به کشت این محصول کم‌آب‌بر اختصاص داده، اذعان کرد: باوجود دیربازده بودن پسته، دولت و به تبع آن جهاد کشاورزی، هیچ حمایتی از کشت این محصول نمی‌کنند. قربان افشار با بیان اینکه سال جاری بخشی از باغ‌های خود را برای فروش گذاشتم عنوان کرد: دیگر از پس رسیدگی به باغ به لحاظ تأمین منابع مالی برنمی‌آیم.

وی با عنوان اینکه متأسفانه طی این سال‌ها کارشناسان جهاد کشاورزی حتی یک بار هم در باغ حاضر نشدند چه برسد به اینکه بخواهند مباحث آموزشی و ترویجی را به ما ارائه کنند گفت: بازهم تأکید می‌کنم امروز اگر من نیازمند راهنمایی باشم، با کارشناسان رفسنجانی و گرمانی راحت می‌توانم ارتباط بگیرم زیرا کارشناسان همدان اصلاً در ارتباط با این محصول آگاهی و دانش ندارند.

این کشاورز پسته‌کار با اشاره به اینکه نهال مورد نیاز برای احداث این باغ را شخصاً از شهر بانک خریداری کرده و دو سال پیش نسبت به

کشاورزی

نگاه حمایتی لازمه توسعه کشت پسته در همدان

به رقم کشت‌شده و پربار و یا کم‌بار بودن رقم بستگی زیادی دارد اما به‌صورت متوسط و با توجه به عوامل مختلف تأثیرگذار به ازای هر هکتار باغ پسته می‌توان حدود هفت تن پسته برداشت کرد و از سود آن پس از سال‌ها انتظار لذت برد، البته لازم به ذکر است گرچه درختان پسته دیر به بازدهی اقتصادی می‌رسند اما عمر مفید بسیار طولانی دارند و تخمین زده‌اند که یک درخت پسته ممکن است تا حدود ۳۰۰ سال باردهی اقتصادی داشته باشد؛ بنابراین انتظار می‌رود در راستای حمایت و امیدآفرینی در باغداران این محصول، جهاد کشاورزی برنامه حماتی خاصی را در نظر بگیرد.

پسته جزو درختان دیربازده محسوب می‌شود و برای دستیابی به عملکرد و بازدهی اقتصادی می‌بایست بسیار صبور بود اما به‌طور کلی درختان پسته از سال چهارم الی پنجم پس از کشت شروع به باردهی می‌کنند ولی میزان آن بسیار کم و در حدود یک یا نهایتاً دو کیلوگرم به ازای هر درخت است و به‌تدریج و با افزایش سن درخت میزان عملکرد و باردهی درخت نیز افزایش می‌یابد به طوری که در سال پانزدهم پس از کاشت درخت به باردهی اقتصادی می‌رسد و به طور معمول و در شرایط عادی هر درخت پسته می‌تواند حدود ۱۵ کیلوگرم میوه تولید کند.

میزان برداشت پسته از یک باغ اقتصادی

پیوند زدن آن اقدام کردم که در این راستا نیز کارشناسان ملایری چیزی در چنته نداشتند؛ بنابراین از طریق شبکه‌های مجازی و مشاوره با کارشناسان استان‌های مطرح نسبت به آموختن آن اقدام کردم افزود: متأسفانه در حوزه کود و سم نیز حمایت خاصی از ما نمی‌شود.

افشار با تأکید بر اینکه قطعی برق نیز خود مزید بر علت شد که مشکلات ما باغداران دوچندان شود افزود: نکته این است که من به‌جز باغ پسته، ۴۰۰ نهال گردو و یک هکتار بادامزار دیم هم دارم که متأسفانه در پی قطعی برق تمامی آن‌ها خشک شدند.

مع الوصف با توجه به آنچه گفته شد؛ درخت

وی تأکید کرد: «با تشکل‌ها صحبت شده است تا مراقب بازار داخلی باشند و جلوی صادرات بی‌رویه و افزایش قیمت‌های بازار داخلی گرفته شود.» او همچنین بر لزوم کنترل و نظارت بیشتر بر قیمت‌ها تأکید کرد.

■ **راهکارهای دولت برای تنظیم بازار محصولات کشاورزی**

دولت برای تنظیم بازار محصولات کشاورزی و جلوگیری از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها، اقداماتی را در دستور کار قرار داده است. یکی از این راهکارها، افزایش تعرفه‌های صادراتی برای برخی محصولات است تا از صادرات بی‌رویه آن‌ها جلوگیری شود. به‌عنوان مثال، معاون برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی در مهرماه ۱۴۰۱ اعلام کرد که برای محصولاتی مانند پیاز، سیب‌زمینی، خیار، خربزه، بادمجان و هندوانه، تعرفه‌ها حداقل صد درصد افزایش می‌یابد تا صادرات این محصولات کاهش یابد.

■ **اعلام ممنوعیت و محدودیت‌های ممنوعیت محصولات کشاورزی برای سال ۱۴۰۴**

در واکنش به این موضوعات، وزارت جهاد کشاورزی ممنوعیت و محدودیت‌های صادراتی محصولات کشاورزی و فراورده‌های آن برای سال ۱۴۰۴ را اعلام کرد. این ممنوعیت‌ها و محدودیت‌ها که برای جلوگیری از کمبود و تنظیم بازار داخلی است، شامل محصولات کره و چربی، حبوبات، خامه و خرما می‌شود.

فقطی، معاون برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی، با ارسال نامه‌ای به دهنوی، رئیس سازمان توسعه تجارت، موضوع اطلاع‌رسانی سیاست‌های تجاری برای محصولات سیبزی و صیفی، حبوبات و لبنیات سال ۱۴۰۴ را به شرح زیر اعلام کرد.

وی در نامه خود اشاره کرد: «به استناد بند

رئیس‌جمهور بیان کرده که اگر کمبودی در بازار داخلی وجود دارد، به‌جای جلوگیری از صادرات یک محصول به‌منظور تنظیم بازار داخلی، این کمبود را از بازار داخلی تأمین کنیم.

■ **وزیر جهاد کشاورزی: قانون اجازه توقف صادرات محصولات کشاورزی را نمی‌دهد**

مسعود پزشکیان در دیداری که با اعضای اتاق بازرگانی داشت، بر تقویت صادرات محصولات کشاورزی تأکید کرده و رشد خوداتکایی در این بخش را زمینه‌ساز رود به بازارهای جهانی می‌داند.

با این حال، وی به مشکلاتی مانند قوانین صادراتی و حمایت از تولیدکنندگان داخلی برای تنظیم بازار استفاده شود. از سوی دیگر، برخی نمایندگان بر این باورند که صادرات محصولات کشاورزی باید به‌صورت مدیریت‌شده انجام شود تا هم منافع تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان داخلی تأمین گردد.

■ **دستور پزشکیان برای واردات به‌جای جلوگیری از صادرات**

رئیس‌جمهور ایران، معتقد است که تولیدات کشاورزی نباید محدود به مصرف داخلی باشد و باید با نگاه فراملی به بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی نیز توجه شود.

مسعود پزشکیان در دیداری که با اعضای اتاق بازرگانی داشت، بر تقویت صادرات محصولات کشاورزی تأکید کرده و رشد خوداتکایی در این بخش را زمینه‌ساز رود به بازارهای جهانی می‌داند.

با این حال، وی به مشکلاتی مانند قوانین صادراتی و حمایت از تولیدکنندگان داخلی برای تنظیم بازار استفاده شود. از سوی دیگر، برخی نمایندگان بر این باورند که صادرات محصولات کشاورزی باید به‌صورت مدیریت‌شده انجام شود تا هم منافع تولیدکنندگان و هم مصرف‌کنندگان داخلی تأمین گردد.

■ **دستور پزشکیان برای واردات به‌جای جلوگیری از صادرات**

سپهرغرب، گروه کشاورزی؛ با وجود اینکه وزارت جهاد کشاورزی به‌دنبال ایجاد تعادل در صادرات و تنظیم بازار داخلی است اما تا به امروز کارنامه موفق‌ی در این باره به‌ویژه در صادرات صیفی‌جات نداشته و منجر به کمبود و گرانی این محصولات شده است.

صادرات محصولات کشاورزی ایران همواره به‌عنوان یکی از منابع مهم درآمد ارزی و اشتغال‌زایی در کشور مطرح بوده است. با این حال، افزایش صادرات برخی از این محصولات در سال‌های اخیر منجر به کمبود و افزایش قیمت آن‌ها در بازار داخلی شده است.

محصولاتی مانند سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی و دیگر صیفی‌جات، چربی و کره، لبنیات و شیرخشک ازجمله مواردی هستند که در ماه‌های اخیر حساسیت‌های زیادی ایجاد کرده است و حتی با وجود مخالفت‌های وزارت جهاد کشاورزی، این محصولات از کشور خارج شده است.

افزایش صادرات محصولات کشاورزی باعث کمبود این محصولات در بازار داخلی و افزایش قیمت آن‌ها شده است. این مسئله به‌ویژه برای اقشار کم‌درآمد جامعه مشکلاتی را ایجاد کرده است.

■ **ابطال احکام وزارت جهاد کشاورزی با رأی دیوان عدالت اداری**

در واکنش به این مشکلات، وزارت جهاد کشاورزی در سال‌های اخیر اقدام به ممنوعیت صادرات برخی محصولات کشاورزی کرده است. به‌عنوان مثال، در فروردین ۱۴۰۱، معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در نامه‌ای به رئیس‌گمرک جمهوری اسلامی ایران، درخواست ممنوعیت صادرات محصولاتی مانند سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، پیاز و بادمجان را به‌منظور تنظیم بازار داخلی ارائه داد.

تأمین آن کمک زیادی به سلامت جامعه به لحاظ پروتئینی می‌کند. در حال حاضر قیمت گوشت مرغ تا حدودی کاهش یافته اما نرخ گوشت قرمز با وجود کاهش قیمت دام زنده دارای چسبندگی بوده و کاهش محسوسی ندارد.

دبیر انجمن صنفی جوجه یک‌روزه عنوان کرد: امروز نرخ جوجه یک‌روزه گوشتی بستگی به قیمت مرغ دارد. در چند هفته اخیر تقاضا در بازار مرغ کاهش یافته و به تبع آن نرخ جوجه یک روزه هم تعدیل شده است و تولیدکنندگان گوشت سفید در انتظار بازار شب عید هستند.

محمدرضا صدیق‌پور، افزود: بازار جوجه یک‌روزه مدیریت شده و بر اساس تقاضای بازار و تابع قیمت گوشت مرغ است و قیمت جوجه یک‌روزه بستگی به این بازار دارد. وی با بیان اینکه جوجه یک‌روزه قابل نگهداری به مدت طولانی نیست، ادامه داد: امروز نرخ تمام شده جوجه یک روز قیمت با سود متعارف به طور میانگین حدود ۲۵ هزار تومان است. انجمن

راه‌اندازی نخستین سکو فروش، قیمت گوشت قرمز را می‌شکند

با پیش‌بینی وضعیت تقاضا در بازار گوشت مرغ منتهی به ایام عید و ماه مبارک رمضان با بالاترین ظرفیت فعالیت و اقدام به تولید جوجه یک‌روزه خواهد کرد.

دبیر انجمن صنفی جوجه یک‌روزه ادامه داد: سال گذشته برای تأمین بازار شب عید ۲۰ میلیون تخم مرغ نطفه‌دار وارد شد اما امسال تمام نیازمندی کشور به جوجه یک‌روزه از محل تولیدات داخل تأمین خواهد شد و از دی ماه، ماهانه ۱۵۰ میلیون قطعه جوجه یک روزه هدف‌گذاری و تولید خواهد شد.

■ **کاهش قیمت تمام‌شده با راه‌اندازی زنجیره تولید**

مدیرعامل اسبق اتحادیه مرغداران گوشتی درباره وضعیت تولید مرغ گوشتی گفت: در حال حاضر قیمت مرغ در ایران پایین بوده و تولیدکنندگان سعی دارند با ورود به بازار صادراتی این زیان را جبران کنند.

همایون دارابی، افزود: برای خروج از وضعیت

زنده اما نرخ گوشت قرمز در بازار پایین نیامده است.

■ **راه‌اندازی سکو فروش به‌زودی**

در ادامه مدیرعامل اتحادیه سراسری دامداران کشور گفت: دولت به موضوع دام‌های انباشت شده در دامداری‌ها ورود کرده و خرید حمایتی گوشت گوساله پنج تکه را ۴۲۰ هزار تومان مصوب کرده است.

مجتبی عالی، با بیان اینکه قیمت مصوب از قیمت تمام‌شده تولید پایین‌تر است، افزود: نرخ ۴۲۰ هزار تومان با محاسبه قیمت دام زنده هر کیلو گرم ۱۷۰ هزار تومان بوده که قیمت واقعی و تمام شده نیست، ضمن اینکه پرداخت مطالبات دامداران هر دو ماه خواهد بود.

وی ادامه داد: با این قیمت دامدار می‌تواند در بازار نقد بفروشد و چه نیازی است که با فروش به دولت زیر قیمت و پرداخت دو ماهه خود را بیشتر متضرر کند.

وی گفت: خرید حمایتی با قیمت واقعی منجر

به تولید پایدار شده و دیگر ازی برای گوشت‌هایی که به لحاظ کیفیت و طعم در حد و اندازه گوشت تولید داخل نیست، هزینه شود.

مدیرعامل اتحادیه سراسری دامداران کشور با تأکید بر اینکه دولت باید با دام و گوشت آن را با قیمت خرید معادل نرخ تمام‌شده به اضافه سود متعارف، خرید عادلانه حمایتی داشته باشد، ادامه داد: این نحوه قیمت‌گذاری از سوی دولت نگرانی‌هایی را راجع به تولید پایه پرورار به‌وجود آورده است.

عالی تصریح کرد: اتحادیه سراسری دامداران کشور با کمک سازمان تعاون روستایی قرار است سکوهای فروش از تولید به مصرف راه‌اندازی کند و نخستین آن در امین‌آباد شهری به‌زودی وارد فاز اجرایی می‌شود.

وی در پایان اعلام کرد: بر اساس تفاهم‌نامه صورت گرفته این موضوع تا یک ماه آینده عملیاتی شده و خرید هر کیلو گرم گوشت گوساله

نر با کیفیت ۴۵۰ هزار تومان خواهد بود.

سپهرغرب، گروه کشاورزی: یک مسئول صنفی گفت: اتحادیه سراسری دامداران با کمک سازمان تعاون روستایی قرار است سکوهای فروش از تولید به مصرف راه‌اندازی کند که هر کیلوگرم گوشت گوساله نر به ۴۵۰ هزار تومان کاهش می‌یابد.

بازار گوشت یکی از اقلام کالای اساسی بوده که